

Erbjud balternå Tele-X!

I dagens känsliga läge för de baltiska länderna är allt stöd från oss grannländer av största betydelse. Konkreta projekt av gemensamt intresse kan bli till verklig hjälp.

Sedan förra året befinner sig den nordiska telesatelliten Tele-X tillgänglig i en bana över oss. Satelliten har principiellt intresse inte bara för de svenska intressen som understött dess uppskjutning. Den är också av intresse därför att den är exempel på sådan ny teknik för telekommunikation som ännu bara delvis funnit sin marknad. Från svensk horisont har vi alltså ett nytt kommunikationsmedel tillgängligt. Låt oss erbjuda detta till de baltiska staterna!

Tele-X täcker geografiskt de baltiska staterna. Här finns alltså ett kommunikationsmedel som på ett förträffligt sätt skulle kunna främja banden med bl a Sverige. Intensifierade kontakter mellan baltisk och svensk industri är naturligtvis värdefulla. Det gäller också andra typer av kontakter, för organisationer och för olika lokala institutioner. Varför inte pröva satellitburet kultursamarbete?

Små stationer för kontakter via Tele-X kan fungera som folkliga kontaktcentra, öppna för envar. Lokala fönster för vindar från många håll.

Nå, hur gör vi? Förutom med rent industriella satsningar finns många sätt att agera:

- Vissa Sida-medel borde kunna ställas till förfogande för installation av jordstationer för Tele-X i de tre baltiska staterna.
- Rymdbolaget kan erbjuda kraftigt rabatterade användartaxor.
- Samverkan mellan landburen och satellitburen teletrafik borde kunna prövas via Televerkets Demotel-program. Här skulle också vissa terminalkostnader kunna tas.
- Vi kan intressera teknisk expertis för att pröva nya industriella teletillämpningar av gemensamt intresse. Styrelsen för teknisk utveckling bör kunna finansiera.
- Transportforskningsberedningen skulle kunna stödja jämförelser mellan närflyg och satellitkommunikation.
- Svenska Institutet skulle kunna stödja nya dialogformer för informationsutbyte rörande kultur och boende, där verkliga samtal äger rum.

Här finns bra sätt att visa samhörighet med våra baltiska grannar. Dröj inte! Använd dem omedelbart!

TOMAS OHLIN

DN.17/5 1990